

Міністерство освіти і науки України
Відділ освіти Корсунь-Шевченківської райдержадміністрації
Черкаської області
Корсунь-Шевченківський
районний центр дитячої та юнацької творчості

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол педагогічної
ради районного центру
дитячої та юнацької творчості
від 24 травня 2016р. №2
Наказ №__ від ____ 2016р.
Директор РЦДЮТ
_____ Т.П.Фурса

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
методичної ради районного
методичного кабінету відділу освіти
Корсунь-Шевченківської РДА
від 22 серпня 2016р. №6
Завідуючий районним методичним
кабінетом відділу освіти
Корсунь-Шевченківської РДА
_____ Д.В.Антонов

Адаптована програма
гуртка «Чарівна намистина»
«Чудовий бісер»
Початковий рівень

Автор:

Лісова Людмила Йосипівна,
керівник гуртка «Чарівна намистина»
Корсунь-Шевченківського районного
центру дитячої та юнацької творчості

ПРОГРАМА
гуртка «Чарівна намистина»
«Чудовий бісер»
Початковий рівень
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В Україні бісероплетіння має давню історію. Це один із найдавніших видів декоративно-прикладного мистецтва, заняття яким, завдяки його багатогранності, грі кольорів, магічному змісту символів і орнаментів відкриває широке поле для його вивчення, аналізу, дослідження та створення сучасних національних творів. У сучасних прийомах нанизування закладено кращі традиції старовинного художнього промислу, разом з тим з'явилися і нові зразки, форми, візерунки.

Бісер – чудовий матеріал, приємний для ока. Фігурки, виконані з бісеру, можуть стати прикрасою виробу, одягу, інтер'єру, він може перетворитися на невеличку картину, ялинкову іграшку або талісман. Цікаво виглядає біжутерія з бісеру.

Нанизування бісеру надзвичайно цікавить дітей, які на заняттях гуртка дізнаються про зміст і форми мистецтва цього виду, отримують початкові знання та уяву з основ загальної та спеціальної композиції. Заняття у гуртку «Чарівна намистина» є важливим засобом залучення підростаючого покоління до народної культури, вони забезпечують психологічну і практичну підготовку школярів до трудового життя, духовно збагачують їх.

Навчальна програма початкового рівня розрахована на однорічне навчання – 144 годин, під час якого діти мають засвоїти ази мистецтва, спрямована на вихованців 1-3 класів. Групи формують із урахуванням віку та рівня підготовки дітей. Наповнюваність груп становить 15 вихованців, а кількість груп визначається залежно від тижневого навантаження керівника гуртка. При наборі дітей важливо враховувати їхні інтереси та вікові категорії з метою уникнення конфліктних ситуацій між ними. У групі важливо створити сприятливі умови для розкриття таланту кожної дитини і надати їй можливість самовираження.

Метою програми є формування компетентностей особистості засобами гуртка «Чарівна намистина».

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

- ✓ пізнавальної, що забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями про бісер.
- ✓ практичної, що сприяє оволодінню навичками виготовлення різноманітних виробів.
- ✓ творчої, що забезпечує формування творчих здібностей.
- ✓ соціальної, що сприяє вихованню дбайливого і шанобливого ставлення до народних традицій, національної свідомості, формуванню естетичного смаку.

Навчальна програма гуртка передбачає загальний розвиток дитини, сприяння виявленню здібностей, обдарувань вихованців, розвитку їхнього інтересу до творчої діяльності, створення умов для вибору творчої діяльності, адаптації вихованців до позашкільної освіти.

На занятті вихованці оволодівають різноманітними техніками: нанизуванням, плетінням, наклеюванням, декоруванням, обвиванням, аплікацією, викладкою; вивчають основні закони композиції та кольорознавства, історію бісероплетіння, вчать виготовляти вироби від найпростіших до складних. Праця з бісером виробляє вміння бачити прекрасне, намагання самому створити щось гарне, надзвичайне. Така праця сприяє розвитку сенсомоторики узгодженості в роботі очей та рук, вдосконаленню координації рухів, гнучкості, точності у виконанні дій, потребує посидючості, терпіння, працьовитості. Великий вплив має виготовлення робіт з бісеру на розумовий розвиток дітей, на розвиток їхнього мислення. Діти поступово навчаються самостійно працювати за малюнком-схемою.

Трудова творчість є фундаментом, першоосновою у трудовій діяльності дітей, бо вчить їх працювати разом. Таким чином поступово у дітей виробляється певна система роботи, що полягає в оптимальному поєднанні різних форм спільної праці. Однією з основних її форм стала праця в гуртку. Гуртківці з великим задоволенням та інтересом займаються в гуртку «Чарівна намистина», коли заняття проводиться в ігровій формі, то діти краще запам'ятовують новий матеріал.

На всіх етапах занять, важливе значення має для гуртківців виразне слово керівника. Використання віршів під час розповіді, допомагає вихователю активізувати образно-художнє мислення, а ліричний настрій надихає їх на сповнену душевної теплоти працю.

Необхідним моментом на гуртках є хвилинки відпочинку. Діти відвідують гурток не тільки для того, щоб чомусь навчитись, а й відпочити. Оскільки дітям доводиться обмежувати свою природну рухову активність, тривалий час. Чергування розумової праці з активною фізичною діяльністю дають змогу поновити сили покращити увагу, пам'ять та координацію рухів гуртківців.

Робота гуртка «Чарівна намистина» дуже різноманітна і дає можливість виявити творчість не лише в способах виконання, але й у виборі матеріалу. В роботі можна використовувати намистинки, бісер, кульки (металеві, дерев'яні, кістяні, скляні, пластмасові, керамічні), гудзики і мушлі, насіння і кісточки, горіхи і ягоди, природний матеріал, фарбовані частинки, солоне тісто, мілко нарізаний мідний дріт, кольорове скло, лелітки, кольорові камінчики, стрази. Необхідно пам'ятати, що від якості матеріалу залежатиме естетичний вигляд робіт гуртківців, а якісна, акуратна робота є великим стимулом у досягненні вершин творчості.

На заняттях особливу увагу слід приділяти вивченню й дотриманню правил техніки безпеки, правильному поводженню з різучим інструментом, голками.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ
ПЛАН
ГУРТКА «ЧАРІВНА НАМИСТИНА»**

№	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття. Різновиди бісеру. Практична робота «Кольорові фантазії».	4	2	2
2.	Історія виникнення бісероплетіння.	2	2	—
3.	Основи бісероплетіння.	4	2	2
4.	Паралельне плетіння. Виготовлення картинок із готових виробів.	18	6	12
5.	Плетіння петельками. Виготовлення картинок із готових виробів.	16	4	12
6.	Плетіння дугами. Виготовлення картинок із готових виробів.	12	2	10
7.	Композиція. Фантазійне декорування різними матеріалами.	16	4	12
8.	Кругове плетіння. Виготовлення картинок із готових виробів.	12	2	10
9.	Сувеніри з бісеру. Аплікація бісером та іншими матеріалами.	34	6	28
10.	Прикраси з бісеру та різних декоративних матеріалів.	22	4	18
11.	Підсумок.	4	4	—
	Разом	144	38	106

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття.Різновиди бісеру. Практична робота «Кольорові фантазії». (4 год)

Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Правила поведінки в колективі. Організаційні питання. Робоча кімната. Інструменти та матеріали. Правила безпеки на заняттях. Розподіл робочих місць.

Практична робота: «Кольорові фантазії».

2. Історія виникнення бісероплетіння (2 год) Походження бісеру його виробництво та застосування.

3. Основи бісероплетіння (4 год)

Техніки низання бісером. Особливості плетіння на твердій основі (на дроті).

Практична робота: навчальні вправи.

4. Паралельне плетіння. Виготовлення картинок із готових виробів. (18 год)

Особливості паралельного плетіння бісером.

Схематичні особливості паралельного плетіння.

Практична робота: Виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Котик», «Ведмежа», «Пінгвінчик», «Кит», «Диван», «Санки», «Різвяна шкарпетка», «Дзвоники».

5. Плетіння петельками. Виготовлення картинок із готових виробів. (16 год)

Особливості плетіння петельками.

Особливості виготовлення мініатюрних дерев з бісеру.

Практична робота: Виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Берізка», «Верба», «Сніжинка», «Сніжинка з намистинами».

6. Плетіння дугами. Виготовлення картинок із готових виробів. (12 год)

Особливості плетіння дугами.

Практична робота: Виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Гвоздика», «Квітуче деревце», «Фіалки».

7. Композиція. Фантазійне декорування різними матеріалами. (16 год)

Основи композиції.

Практична робота: Виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Бузок», «Конвалія», «Незабудки», «Троянда». В роботі можна використовувати намистинки, бісер, кульки (металеві, дерев'яні, кістяні, скляні, пластмасові, керамічні), гудзики і мушлі, насіння і кісточки, горіхи і ягоди, природний матеріал, фарбовані частинки, солоне тісто, мілко нарізаний мідний дріт, кольорове скло, лелітки, кольорові камінчики, стрази.

8. Кругове плетіння. Виготовлення картинок із готових виробів. (12 год)

Особливості кругового плетіння.

Практична робота: Виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Кактус», «Калли», «Шишки».

9. Сувеніри з бісеру. Аплікація бісером та іншими матеріалами. (34 год)

Призначення сувенірів.

Практична робота: виготовлення сувенірів, аплікацій, картинок: «Бананове дерево», «Бантик», «Вовк», «Дід Мороз», «Змійка», «Новорічний віночок», «Різдвяний віночок», «Снігурочка», «Сніжинка зі стеклярусу», «Фуксія». В роботі можна використовувати намистинки, бісер, кульки (металеві, дерев'яні, кістяні, скляні, пластмасові, керамічні), гудзики і мушлі, насіння і кісточки, горіхи і ягоди, природний матеріал, фарбовані частинки, солоне тісто, мілко нарізаний мідний дріт, кольорове скло, лелітки, кольорові камінчики, стрази.

10. Прикраси з бісеру та різних декоративних матеріалів. (22 год)

Способи виконання сучасних прикрас.

Різноманітне поєднання бісеру та намиста у сучасних прикрасах.

Практична робота: виготовлення прикрас: «Сережки Морські», «Сережки Сонячні», «Браслет з сердечками», «Браслет Елегантний», «Браслет Колосок», «Браслет Молодіжний», «Браслет Морський», «Браслет Оригінальний». ». В роботі можна використовувати намистинки, бісер, кульки (металеві, дерев'яні, кістяні, скляні, пластмасові, керамічні), гудзики і мушлі, насіння і кісточки, горіхи і ягоди, природний матеріал, солоне тісто, лелітки, кольорові камінчики, стрази.

11. Підсумок (4 год)

Творчий звіт вихованців. Відзначення кращих учнів грамотами та призами.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці повинні знати:

- як організувати робоче місце;
- назви матеріалів, назви і призначення інструментів, що використовуються на заняттях;
- різновиди бісеру;
- історію бісероплетіння;
- основи бісероплетіння;
- способи та техніки плетіння з бісеру;
- особливості структури візерунку
- форми і кольори образотворчих мотивів в орнаментах;
- основи загальної композиції;
- правила безпечної роботи з голкою та дротом;
- найменування технологічних операцій необхідних для виготовлення виробів.

Вихованці повинні вміти:

- вибирати матеріал в залежності від завдань;
- нанизувати бісер різними способами;
- складати композиції;
- читати схеми візерунків;
- самостійно підбирати кольори для виробу, композиції;
- оздоблювати вироби бісером та різними матеріалами;
- виготовляти аплікації.

Орієнтовний перелік обладнання для роботи гуртка «Чарівна намистина»

- **матеріали:** бісер, стеклярус, намистини, кульки (металеві, дерев'яні, кістяні, скляні, пластмасові, керамічні), гудзики, лелітки, кольорові камінчики, кольорові частинки, мілко нарізаний дріт, кольорове скло, стрази, акварельні фарби, гуаш, кольорові олівці, прості олівці, клей ПВА, стержні для клейового пістолету, нитки, дріт, волосінь, тканина, кольоровий папір та картон, набір рамок;

- **природний матеріал:** річкові камінці, пісок, глина, насіння і кісточки, солоне тісто, мушлі, горіхи і ягоди, засушений рослинний матеріал, каштани, горіхи, жолуді, шишки;

- **обладнання та інструменти:** клейові пістолети, ножиці, шило, голки, голки для бісеру, наперсток, пензлі, кусачки, круглогубці, схеми (види плетіння, правила техніки безпеки, плетіння виробів із бісеру).